Brassó, Szinház-utcza 125. sz. a.
Kórodi-féle ház, II. lépcső, I. em., hol a szerkesztő hétköznapokon délelő 9—11 óra között,
Bolonya, Mester-utcza 325. sz. a. hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint az előfizetési pénzek és hirdetések bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre postán küldve:
Egész évre 7 frt felevre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor helye 5 kr (1—10 sor helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bélyegdija 30 kr
Nyilt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyilt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvètetnek: Brassóban *a kiadóhivatalban;* Budapesten: *Lang Lipót, Haasenstein és Vogler* (Jaulus), *Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát;* Bécsben: *Daube G L.* s társa, *Haasenstein és Vogler* (Ottó Maasz), *Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.;* Berlinben: *Rudolf Mosse;* Frankfurtban: *Daube G. L. és társa* hirdetési irodájában.

104. szám. *Brassó, Csütörtök, szeptember 15-én.* III. évfolyam 1887.

A kegyelet ünnepe.

A brassómegyei általános tanitótestület a kegyelet ünnepét ülte tegnap.

Emléktáblával jelölte meg Zajzonban amaz egyszerü paraszt házat, melyben Zajzoni Rab István, a csángó költő először látta meg a napot. Leleplezte arczképét a korán elhalt költőnek, elhelyezve azt a zajzoni iskola egyik termében, intőjel gyanánt csángó gyermekeinknek, hogy kövessék ama férfiu példáját, kinek arczképe előttük függ: tanuljanak s müvelődjenek.

Szerény kis ünnep ez, de annál felemelőbb. Nem világra szóló esemény, még egy országra szóló sem, de mégis messze kiható. — Zajzoni Rab István az egyetlen volt s még napjainkig is az egyetlen, a ki csángóink közül a költészettel foglalkozott, s azon kevesek egyike, kik a csángók közül tudományos pályára léptek.

Nem az ünnepelt költőt ünneplik ma a kortársak és az utókor, mert hisz ő sokkal korábban tért vissza örök hazájába, semhogy arra a Parnassusra emelkedhetett volna, honnan ország-világ észreveszi; a tegnapi ünnepély az uttörő csángó-ifjunak szólt, a ki terhes anyagi küzdelmei daczára megmutatta véreinek, hogy a csángó gyermekek a természettől nagy lelkierővel, éles felfogással és szép szellemi képességgel vannak megáldva s hogy igy kár őket ott tartani az ekeszarva mellett, égbekiáltó bűn nézni a szellemi elsatnyulást, mely egy jobb sorsra érdemes népet nem enged emelkedni szellemi és anyagi jólétben.

Szomoru tapasztalat! A csángó ifjak elvégzik a törvény parancsolta elemi iskolákat s azután odaállanak az ekeszarva mellé, kezökbe fogják a fejszét, erdőlnek, — ipart, kereskedelmet nem üznek.

Az ezernyi csángó testvéreinkből összevissza egyetlen ügyvéd, néhány pap s tanitó képezi az intelligenciát. A többi pórnép, mely nagyobbára állattenyésztéssel s fakereskedéssel foglalkozik, nélkülözve a kultura legelemibb követelményeit.

Pedig ennek nem kellene igy lenni! Nagyon helyesen jegyezte meg azt egyik felhivásában az erdélyi ág. ev. magyar gyámintézet, hogy csángó véreink nemcsak anyagilag betegek, hanem szellemileg is; hogy annak a népnek el kell pusztulnia, mert nélkülözi a kulturát; hogy azt a népet emelni kell, felemelnünk önönmagunkhoz, fiait tanittatni, hogy intelligenciája, hivatalnokai öngyermekeiből kerüljenek ki.

Igaz, a csángó nép földhöz ragadt szegény nép. De ez még korántsem indokolja a nevelés elhanyagolását. Lám, a kormány állitott nekik iskolákat: ott a felsőbb népiskola s faragászat, itt Brassóban a középiskolák; vajjon a csángók igénybe veszik-e ezeket ugy s oly mértékben, a mint azt ily nagyszámu magyar elemtől elvárhatná az állam s társadalom? — Korántsem. Ezen iskolák tanulóifjúságának átlag véve legfeljebb egy százalékát képezik a csángó gyermekek, a többi más elem. Első sorban nem az anyagi erők hiányában látjuk ennek okát, hanem a nép kebelében uralkodó téves hitben.

Megszomoritó példák állnak előttünk.

Egy iskolai vizsgán feltünt a tanfelügyelőnek egy gyermek, megáldva rendkivül éles felfogással s nagy szellemi képességgel. Kérdezte kilétét. Egy csángó fiu volt. Ketten a község papjával elhatározták, hogy e fiut tanittatni fogják. Megszólitják az apát, hogy tanittassa a gyermeket s ha nem képes, vagy nem akarja, gondoskodnak majd ők róla, hogy ingyen tanulhasson, váljék belőle nagy ember.

Mi volt az apa válasza? Nemde az, hogy örömest adja gyermekét oda, tanittassák, neveltessenek belőle embert? — Korántsem. A válasz egy ellenkérdés volt: „Mit fizetnek nekem érte?“

Szomoru, de való. Ime, egy eset a sok közül. Nem tagadjuk, oka a szegénység is, de ez nem tekinthető főoknak. Más szegény nép is tanittatja gyermekeit, mert ha nincs ereje, van más mód is hozzá. A főbajt magában a népben keressük és véljük, és ép azért tartjuk a tegnapi ünnepélyt oly nagy horderejünek, mert reméljük, hogy a nemes példa lelkesiteni fog. Reméljük, hogy az az emléktábla serkentésül, buzditásul fog szolgálni csángóinknak gyermekeik nevelésére.

A brassómegyei tanitótestületnek ez lesz legmaradandóbb emléke, ha képes lesz ez irányban befolyást gyakorolni csángó véreinkre; ha képes lesz bel- és kültagjai, papok és tanitók által arra az alapjában becsületes, értelmes, jó népre hatni s megbarátkoztatni korunk vezér elvével: a müveltséggel. Tudomány, ipar és kereskedelem: e három tér felé kell terelnünk csángó ifjaink nevelését. Az ipar és kereskedelem nyomában jólét, a tudomány nyomán felvilágosultság fog támadni.

E három kell csángó testvéreinknek!

Belföld.

Brassó, szept. 14. **(Miniszteriánács.)** 12-én több órán tartó miniszteri tanács volt melyen az összes, Budapesten tartózkodó miniszterek részt vettek. A minisztertanács a mint halljuk, kiválólag pénzügyi kérdésekkel foglalkozott s megállapitotta a magyar kormány által a közös költségvetés előkészitése körül elfoglalandó álláspontot. A miniszteri tanácskozások folytattatni fognak.

Külföld.

Brassó, szept. 14. A német császár és a császárné Vilmos herczeggel és ennek nejével valamint Leopold herczeggel tegnap délután 10 óra és 19 perczkor Stettinbe elutazott.

Még nem tudják, jön-e a császár vagy sem. Fogadására megtettek ugyan minden előkészületet, de az udvari körökhöz közel álló egyéniségek szerint a találkozás eszméjét föladták. Ezzel azonban ellentétben látszik az a sürü sürgönyváltás, mely ma Kopenhága és Berlin közt történt.

Pétervárról ellenben irják, hogy a német császár és az orosz czár közti találkozásról szóló hirek minden alapot nélkülöznek.

Bulgáriában az ostromállapot megszünt. Ennek folytán megjelentek az ellenzéki lapok is. A „Tirnowska Consitutia,“ a Karavelov-párt közlönye vitatja, hogy a fejedelem megválasztása és trónralépése törvényes volna, mert azt sem a porta nem erősitette meg, sem a nagyhatalmak nem hagyták jóvá. A választás különben sem folyt le a bolgár alkotmány értelmében. A lap a fejedelmet egyszerüen „Coburg herczegnek« nevezi, és élesen kel ki a kormány ellen Fenyegetődzik, hogy a nép előbb-utóbb megtorlásra szánja magát az akaratával való visszaélés miatt. Egyszersmind fölszólitja párthiveit, hogy a választásoknál mutassák meg erejüket, s igy végzi czikkét: „Le a nép akaratának és jogainak bitorlóival!« A „Narodna Volja“ czimü ellenzéki lap, a Radoslawov-párt közlönye, mérsékeltebb hangon támadja a kormányt kiméli az állam-fejét, s felszólitja a pártközlönyöket, hogy a fejedelmet tartsák tiszteletben.

A „Nordd. Allg. Ztg.“ megczáfolja a „Pester

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Egy nap Sinaiában.

Szebb, regényesebb fekvésü hely kevés lesz a világon, mint a román királyi pár nyári lakhelye: Sinaia. Környezve magas fenyvesektől, lenn a völgyben egy kis paradicsom az a nagy kert, melyet a románok nagy királynéja: Erzsébet, a hirneves irónő, Carmen Sylva, varázsolt azzá a remek paradicsommá. — Az ő eszméje volt, Sinaiát választani nyaralójául. Az ő példáját követte a román nemesség, s ime ma Sinaia egy kis város vagy százötven gyönyörü, szebbnél szebb palotaszerü nyaralóval.

Ha isten valamit jókedvében teremtett: Sinaia volt az. És ha valakit, akkor Erzsébet román királyné az, kit megáldott minden adományával: szépséggel s szeretetreméltósággal, kecscsel s bájjal és mindezek fölött oly szellemmel, minővel korunkban kevés nő dicsekedhetik.

Láttam Schönbrunnt: szép, sokakat megigézett, elbájolt Engem is meglepett. De láttam Sinaiát s elfelejtém Schönbrunnt. — Láttam koronás főket, alkalmam volt gyakrabban szemléini maguktartását, gyönyörködni leereszkedő, nyájas modorukban; de annyi szivélyességet, annyi bájt, annyi s oly fesztelen szeretetreméltóságot, leereszkedést, mint Erzsébet román királynéban egy nap alatt tapasztaltam, nem láttam s ha nem látom magam, nem is hittem volna soha. Csak a mi királynénkban ismertem még fel azt s véletlenül mindkettő: Erzsébet.

Olvastatok-e valaha tündérekről, kik megjelennek álmotokban s fölemelik lelketeket, szellemeteket az egekig? Hallottátok-e a szebbnél szebb tündérregéget, midőn leszálla a tündér fényes országából, hogy üdvöt terjeszszen a földön? Nem jelent-e meg valaha képzeletetekben egy angyal, kit az isten azért küldött le a földre, hogy nemesitse az emberiséget s fölemelje magához, mert hisz az Ur a saját képmására teremtette az embert? . . .

Gondoljatok e tündérekre, varázsoljátok magatok elé amaz angyalt s előttetek álland Románia királynéja: Erzsébet.

Fiatal, üde, szép arcz, tiszteletet gerjesztő ősz hajjal. Szemeiben nemes tűz lángol, tekintetéből a fenkölt szellem sugárzik, örökké mosolygó arcza elbüvöl, elbájol. S a mikor ott sétál királyi parkjában, ott a sürü erdő kellős közepére épült diszes góth stylü palota előtt, az erdő tündére áll előtted, a mesebeli hableány s csakugyan itt is elmondhatni, mint a németek nagy költője:

»— — — — — — — —
Da war's um ihn gescheh'n:
Halb zog sie ihn, halb sank er hin . . .«

mert nem állhatsz ellent, hogy bámulatodban majd fel ne sikolts.

Avagy nem-e megragadó látvány, mikor egy királyné nyilt utczán, emberek ezreitől környezve, maga elé enged egy szegényesen öltözött virágárus asszonyt, kezében kosarával s elfogad tőle egy mezei virágokból kötött kis csokrot? De nem, karján fogja a szegény asszonyt s mellette álló anyjához vezeti, hogy annak is adjon egyet!

Avagy nem-e megható jelenet, mikor egy koronás fő, egy királyné, népek százezreinek feje, nemzeti öltözetében megjelenik katonái ünnepén, a tánczoló közkatonák közé keveredik s udvarhölgyeit a közlegénység közé vezeti, hogy azokkal tánczoljanak?

Avagy hol láttál már egy királynét, ki elhajtva egy előkelő alattvalója ifju fia előtt, kocsijából csókra nyujtja ki gyönyörü kacsóit?

Igy láttam én a román királynét először életemben. Soha sem felejtem el ezen jeleneteket. Mélyen bevésődött emlékembe minden egyes mozzanatuk. Ekkor végigvonultak emlékezetemen Carmen Sylva gyönyörü munkái s akaratlanul is az „Imák“ jutott eszembe, melyet épen egy keserü pillanatomban kaptam volt kézhez — egykoron.

És a mint ott közöttünk járt a királyné, eszembe jutott: oh, mily boldog az a nép, melynek sorsa ily kezekbe van letéve! — És a mint ott végigjártam abban a nagy magányban, hol a királyi kastély diszlik, az erdő közepén, a mint hallgattam a madarak

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

Lloyd“ amaz állitását, hogy Konstantinápolyban abban a hiszemben vannak, hogy Bismarck herczeg maga ajánlotta fel magát az Ernroth-féle kérdésben a közbenjárásra. Ha ez igaz volna, ugymond a „Nordd. Allg. Ztg.“, akkor a német kabinet bizonyára nem utasitotta volna vissza a porta által felajánlott közbenjárói szerepet. Ez azonban tényleg megtörtént. Németország Ernroth küldetésével nemcsak egyetért, de kész annak elfogadásását a többi hatalomnak is ajánlani, ha e küldetés az érdekelt török és az orosz kormány részéről hivatalosan javasoltatni fog.

Megyei ügyek.

Brassómegye közigazgatási bizottsági ülése — 1887. szept. 12-én.

Lapunk mult számában érintettük már röviden e gyülés lefolyását, melyet most következőkben ismertetünk.

A gyülésen, melyen jelen voltak az összes tisztviselők és a választott tagok legnagyobb része, gróf Bethlen András főispán ur elnökölt.

A havi jelentésekből következőket veszszük ki:

Az alispán jelenti, hogy a közrend s csend augusztus hóban nem zavartatott meg sehol. Az életbiztonság csak annyiban volt veszélyeztetve, hogy egy türkösi lakos aug. 10-én csempészeten érve, a pénzügyőrség által — ellenszegülés folytán — lelövetett s meghalt. Az ügy illetékes elbirálás végett attétetett a hosszufalusi járásbirósághoz. Tüzeset több volt a megyében. Aug. 3-án Höltövényben, hol egy gazda égett le. Aug. 20-án Szász-Hermányon, hol 51 csür s 27 istálló égett le számos élő állattal és minden berakott gabonával. A kár 40,000 frtra tehető. Ez alkalomból az alispán elrendelte a vármegye területén a gyüjtést. Gróf Bethlen András főispán ur kegyes volt ő Felségétől is 500 frt adományt kieszközölni.

A kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a népiskolák szept. 1-én megkezdték az előadásokat. A 8 állami óvódában a vizsgákat a tanfelügyelő személyesen vezette s az eredményt kielégitőnek találta.

A kir. adófelügyelő jelenti, hogy augusztus hóban az adók gyengébben folytak be, mint a mult év hasonidőszakában. Ugyanis befizettetett egyenes adóban 62.303 frt 79½ kr; hadmentességi dijban 481 frt 18 kr; a mi egyenes adóban 6315 frt 82 kr, hadmentességi dijban pedig 132 frt 90½ krral kedvezőtlenebb a mult évi augusztus havi befizetésnél. Ha pedig az összes nyolcz havi befizetésekel hasonlitjuk össze, ugy az idén az eredmény kedvezőtlenebb egyenes adóban 14.939 frt 83½ krral, hadmentességi dijban 1658 frt 88½ krral. Adófizetési időhaladék adatott az ág. ev. papok s tanitók nyugdijintézetének időleges fizetésképtelenség folytán. Házadómentesség 4, leirás pedig eszközöltetett 50 esetben.

A kir. ügyész jelenti, hogy augusztus hóban a kir. fogházakban 88 letartóztatott volt. Büntetését 15 egyén kezdette meg. Betegülési eset 13 volt, kik közül 10 meggyógyult. Fontosabb büntényről 3 feljelentés érkezett s. p. 2 gyujtogatási s egy emberölési. Fegyelmi eset két fogházőrrel szemben merült fel. — Pénzbüntetés czimén 50 frt folyt be; rabtartási költség czimén 41 frt 44 kr; bünvádi eljárás téritmény czimén 5 frt. A rabok összes munkakeresménye 119 frt 01½ kr.

A tiszti főorvos szerint az egészségügy a lefolyt hóban kedvező volt. Járvány nem fordult elő.

A folyó tárgyak közül első sorban emlitjük a mult havi ülésből a „Csángó titkok“ czimü röpirat tárgyában kiküldött bizottság jelentését, melyet Gencsy István kir. adófelügyelő terjesztett elő A névtelenül megjelent röpirat tényleg tartalmaz sértéseket a közigazgatási, erdészeti bizottság s kir. erdőfelügyelő ellen. A bizottság ennélfogva inditványozza, a mit a gyülés teljtartalmulag el is fogadott: fejezze ki a közigazgatás bizottság ezen, a szabad sajtó kinövésének tekintendő röpirat felett minden tekintetben rosszalását, kimondván egyidejüleg, hogy a maga részéről mint testület nem tartja szükségesnek az ily névtelen iró ellen a sajtóbirósághoz terelni az ügyet; szükségesnek tartja azonban kimondani, hogy ezen röpiratban emelt vádak s általában az egész füzet legtávolabbról sem alkalmas arra, hogy a kir. erdőfelügyelő iránti bizalmat megingassa, sőt a bizottság ez alkalomból ismételten bizalmat szavaz a kir. erdőfelügyelőnek. Ezen határozatról a kir. erdőfelügyelő irásban értesittetik.

A megye területén előfordult tüzesetek alkalmából az alispán inditványa alapján a gyülés szükségesnek mondja egy szabályrendelet alkotását a gőzcséplőgépek használatára vonatkozólag, minélfogva kiküldetik egy gróf Schweinitz Gyula, Schnell Károly, Schlandt Gottlieb s Tompa Sándorból álló bizottság, hogy az alapszabály-tervezetet dolgozza ki s még az ez évi közgyülés elé terjeszsze.

Gr. Schweintz Gyula közgazdasági előadó beterjeszti a megye területén 1887. évben mivelt földnek nagyságáról, a fennmaradt ugarról és a gazdasági eszközökről és gépekről szóló részletes kimutatását. A gyülés ezen tanulságos és nemzetgazdasági szempontból igen érdekes munkáért az előadónak jegyzőkönyvi köszönetet szavaz, oly utasitással adva ki azt az alispánnak, hogy azt többszörösitetvén, minden közig. bizottsági tagnak, a helyi lapok mindegyikének, a főszolgabiráknak, városi tanácsnak és két gazdasági egyletnek egy-egy példányban kézbesitse.

Az ipartanácsba beválasztattak Fabriczius: Károly, Scherg György, Günther Ede és Scherg Vilmos.

A piaczon levő pénzváltó asztalok tárgyában a városi képviselet azon határozatot hozván, hogy azok idei október 1-én onnan eltávolitandók, az illetők pedig ezen határozat ellen csak birtokon kivül fellebbezhetnek, Joska Dumitru s társai a helybeli ügyvéd, Harmath Lajos utján fellebbezést adtak be ezen határozat mindkét része ellen. A közig. bizottság az asztalok eltávolitására vonatkozó határozatot indokainál fogva helybenhagyja; a mi pedig a birtokon kivüli fellebbezési jogot illeti, az megváltoztatik, kimondatván, hogy a felebbezésnek birtokon belül is van helye.

Egy előfordult illetékességi eset alkalmából Brassó város tanácsa özv. Grün Péterné, szül. Cseh Annától megtagadta az illetőséget. Ez ellen nevezett fellebbezvén, az alispán másodfokulag Brassó városába illetőségünek mondta ki nevezettet, mely határozat ellen a városi képviselet élt fellebbezési jogával. A közigazgatási bizottság azonban elvetette a város fellebbezését, megerősitvén az alispán határozatát.

Végül megemlitjük még a m. kir. pénzügyminiszter körrendeletét a rendőri uton elkobozott lőfegyverekkel való elbánás tárgyában, t. i., hogy ezentul ezen fegyverek ne adassanak el nyilvános árveréseken, hanem szállittassanak be a központba, hol használhatatlanná téve, nyersanyagként adassanak el, kivéve az értékesebbeket, melyek azonban csak teljesen megbizható egyéneknek adhatók el.

Több tárgy nem lévén, a gyülés fél tizenkét órakor feloszlattatott.

Hazánk a keleti kereskedelemben.

— *Különös tekintettel Erdélyre.* —

Szterényi Józsefi tanulmánya.

(Folytatás.)

A nagyobb ipari központokat képező városokban állittassanak fel árucsarnokok. Szokja meg az iparos, ide beszállitani árujáit, hol esetleg előlegeznék is reá az érték egy bizonyos százalékát. Ezen árucsarnokok majd gondoskodnak a forgalomba hozatalról.

Keleti kereskedelmünk emelésére egyik legfontosabb eszköznek árucsarnokoknak oly helyeken való emelését tartom, melyek az illető tartományok közvetlen közelében fekszenek, tehát sürü érintkezésben vannak azok lakosságával.

Ezen árucsarnokok tartanak minden városban állandó ügynökséget, utnak inditva utazókat, szóval kinálni fogják az árukat s nem várni, mint iparosaink, mig keresik.

Egyáltalában a mi keleti kereskedelmünknek egy igen nagy hibája van. Románia elkényeztetett minket. Nem mi örvendtünk, hogy ők vettek tőlünk, hanem ők, hogy kaptak. Csoportosan jöttek be eddig a romániai kereskedők Erdélybe, heteket töltöttek el vásárlásaikkal. Erre pedig nem volna szükség akkor, ha a határ közelében fekvő városokban ily árucsarnokok volnának. Az összes czikkek itt állandó kiállitáson vannak s ha nem elég az ügynök, az utazó s ő mégis személyesen akarja eszközölni vásárlásait, egy nap alatt kényelmesen elvégezheti, nincs annyi pénz- és időveszteségе, mert az árucsarnokban rendelkezésére áll a szükséglet,

A kereskedelem azonnal más lendületet venne s az által az ipar is. Egyrészt dolgozhatnék az iparos állandóan, másrészt nem volna kitéve az uzsoranyereséget vevő román bizományosok zsarolásának, kik ma már egész önkényesen, kényök-kedvök szerint szabják meg az iparczikkek árait. Ennek azonban távolról sem a kereskedelem az oka, hanem egyedül iparosaink.

Az árucsarnokok egyáltalában rendkivül fontos szerepet játszanak a kereskedelemben s én meg vagyok győződve, hogy keleti kereskedelmünknek is nagy előnyére válnának. Sokat lehetne e tekintetben mondani s bizonyára nagyon érdekes lehetne épen kereskedő ifjuságunkra, melynek kezében van kereskedelmünk jövője; de nem terjeszkedhetem ki erre, nehogy már eddig is erős próbára kitett b. figyelmökkel visszaéljek. Egészen elejteni azonban e fonalat mégis sajnálnám s ép ezért nagyon helyén levőnek találnám, ha a t. orsz. értekezlet e tárgyat a jövő évi kongresszus napirendjére kitüzné, midőn nálamnál bizonyára hivatottabb erő fogja tárgyalhatni az árucsarnokok fontosságát a kereskedelemben.

Visszatérve azonban kereskedelmünkre, nagy hátrányt látok arra — mint már jelzém is — iparunk kezdetleges voltában. Hazánk egyes, de különösen erdélyi részei oly kedvező fekvésüek kereskedelmi szempontból, hogy ezek egyedül is dominálhatnák a keleti piaczokat.

Azonban iparunk nagyon is primitiv még arra, hogy ott az idegen versenynyel szembeszállhassunk. Pedig ez volna a mi hivatásunk keleten.

Jelenleg iparunknak leküzdhetetlen versenytársai maguk az illető tartományok. Ha tehát nem tökéletesitjük iparunkat, ugy hova-tovább mindinkább teljesen kiszorulunk, mig ellenben kedvező földrajzi fekvésünknél fogva előnyben volnánk mind n más állammal szemben. Iparunkban hiányzik a vállalkozási szellem, a szakértelem és tőke. E három kell, hogy kiaknázzuk hazánk s különösen az erdélyi részek természetadta kincseit s átadva azokat a kereskedelemnek, gazdagitsuk vele hazánkat. Szakértő iparos és kereskedő elemet nevelni: az állam kötelessége. De vállalkozás és tőke kivül esik hatáskörén. Erre — hogy ugyanazon kifejezéssel éljek — már vállalkozás kell. Ott van — hogy példával éljek — a hires Székelyföld, mely hivatva volna hatalmas iparterületté nőni ki magát. Van olcsó munkaereje, van kelleténél is több nyers-anyaga, van vize, szóval mindene, a mi ipar teremtéséhez csak kell, csak nincs tőkéje és iparos eleme, nincs vállalkozó ereje s vasutja.

Ott van faiparunk, melylyel könnyü szerrel kiszorithatnánk minden versenytársat. De nem lévén hozzá tőke s vállalkozási szellem, nem fejlődhetik ezen, különben nagy jövőt igérő iparág sem, hanem összes kivitelünk a keletre e czikkben szoritkozik nyers fára, tulpántos ládákra, parasztbutorokra s holmi épitő-asztalossági munkákra.

Ezek volnának — szerintem — főokozói annak, hogy hazánk keleti kereskedelme nem halad olyan mértékben, mint különben hivatott volna. Ezeken kellene tehát első sorban segiteni, habár vannak ezeken kivül még más, kisebb jelentőségü hátrányok is, a melyekre azonban e helyen idő hiánya következtében ki nem terjeszkedhetem. (Folytatása köv.)

---

kedves csicsergését és szemléltem az erdők flóráját, azt a gyönyörü parkot, — akaratlanul is egy fehér liliom jelent meg lelki szemeim előtt, a vadon lilioma: a román királyné.

Megnéztem a vadászkastélyt, a melyről azt hallottam, hogy ennek egyik egyszerüen berendezett szobájában irja Carmen Sylva a maga gyönyörü müveit, melyek ma már teljesen ismeretesek magyar közönségünk előtt. Szerettem volna megtekinteni azt a helyet, hova a koronás fő visszavonul a világ zajától, hogy az irodalomnak szentelje idejét, életét.

Fájó szivvel hagytam el e helyet s ha sohasem panaszoltam istenem ellen, most zugolódtam először: miért kell oly hamar távozni e helytől, melyet az ég is csak búcsujáróul teremthetett s hozzá egy élő Máriát, ki mint istennek anyja, fényt áraszt mindenfelé.

Nem tehetek róla, én istennőt láttam a román királynéban, s ha végignéztem azon a remek Sinaián, eszembe jutott isten a föld teremtésével. És mondá, hogy legyen. És lett. Igy teremtette Erzsébet román királyné is Sinaiát, a miben kész segitségére volt felséges férje, Károly király, kiben a románok ugyanazt a jó atyát s királyt birják, mint mi a mi királyunkban

Végigmentem a Carmen Sylva uton, megnéztem a Boulevardul Ghicát. Mindenütt hatalmas, szép épületek, nagyobbára góth stylü nyaralók. Elandalogtam az erdők sürüjében, — mintha ott az is szebb volna, mint másutt, mintha ott a madarak csevegése is kedvesebb volna, mint másutt.

Valamikor azt hallottam az iskolában, hogy Ázsia volt az emberiség bölcsője. Soha sem kételkedtem benne. De hogy a paradicsom nem Sinaia volt-e, abban már kedvem volna kételkedni.

Bérczes hazarészünk gazdag természeti szépségekben. De oly szép helye, mint Sinaia, nincs és valóban irigylem is ezt a románoktól.

És ha végignéztem magát e népet, szokásait és társadalmi életét, akaratlanul is sajnálkoznom kellett. — A kelet küszöbe. Azok a rudas gyümölcsösök, kezökben a »komponá«-val, jobbra-balra hangosan kinálgatva portékájukat; azok a kolduló kalugerek s apáczák, kik meg sem köszönik az adományt; az a müveletlen nép; azok a primitiv zenészek s hozzá keleties csuf énekök, mint mikor nálunk a csiki anyóka elsiratja szép pénzért a másnak halottját; és a Párist utánzó intelligenczia; azok a rendezetlen társadalmi viszonyok és az az erkölcstelenség, — oh, mint nem találsz ez abba a szép keretbe!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală Cluj-Napoca

Az E. M. K. E. mult éve.

(*Az igazgató-választmány jelentése.*)

(Folytatás.)

Összeállitjuk nagyjában azok neveit, kik a vidékről egyik vagy másik igazgató-választmányi gyülésre — legtöbben majdnem mindenikre — megjelentek, hadd beszéljen az E. M. K. E. szelleméről mindennél értékesebben s mutassa központositást kerülő szervezetünk életrevalósága mellett sikereink titkát, mely a munka. (Ide jön a névsor, melyből mi csak megyénket veszszük ki.)

Az igazgató-választmány kolozsvári gyüléseire bejártak Brassómegyéből: gróf Bethlen András főispán; Koós Ferencz kir. tan. tanfelügyelő; Szterényi József szerkesztő, dr. Weisz Ignácz, ügyvéd.

Összeszedtük és egybevetettük a vidékiek és kolozsváriak ülés-látogatásának összszámát s az eredmény az, hogy a többség átlag a vidékiek mérlegére esik, tehát a határozatok mindig az élet és közvetlen szükségesség hatása alatt születtek a mellett, hogy az egyes vidéki és lényeges ügyekben a vidéki elnökségek mindig előlegesen külön is megkérdeztettek, mint ez pl. a segélyezések kérdésénél, az iparmozgalom ügyeinél történt s a mint többek közt az egyesület által felállitandó pénzintézet kérdésében is megtörténni határoztatott.

Az ülések elnöklését mindannyiszor — kivéve legutóbb 2 esetet — az egyesület fáradhatatlan elnöke gróf Bethlen Gábor főispán vitte, kinek hazafias lélektől áthatott vezetésének köszönhető, hogy a mindig erdélyi érdeklődéssel s azért erdélyi tűzzel és szivósággal folyt viták csak tisztázták a kérdéseket, de keserüséget nem hagytak a szivekben. Ha mi sikert jelenthetünk e nagy munkásságu év eredményeként e sorainkkal, az mind az ő nevével kapcsolatban veendő s valóban nagy társadalmi mozgalmunk nem találhatta volna meg nálánál méltóbb, nemesebb s szent lelkesültségtől mélyebben áthatott vezetőjét.

Az igazgató választmány ülései a lefolyt év alatt mindig nyiltak voltak; zárt üléssé alakulásra egyszer sem volt szükség, mindennemü közlemény azonban csak ugy kerülhetett nyilvánosság elé, mint azt a titkár a hirlapokkal közölte.

A directorium volt az idén is, az igazgató-választmány tárgyalásainak előkészitője s a folyó ügyek rövid uton elintézője, dr. Haller Károly müködő alelnökkel élén, ki, nincs e jelentésben oly tény, hogy annak közvetetlen részese és intézője ne lett volna s kinek az egyesület érdekében tett lépései, fáradsággal s áldozattal tett különböző sokszoros utazásai szintén külön fejezetet érdemelnének e jelentés során.

Biró Béla kanonok, erdélyi r. kath. status előadó, dr. Felméri Lajos egyetemi tanár s miután Nagy Béla pénzügyigazgató évközben lemondott, a helyébe megválasztatott Sigmond Dezső orsz. képviselő a direktorium tagjai.

Összesen 22 ülést tart, rendszerint a váratlan szükségek szerint hirtelen összeülve, mintegy permanens tanács, támogatva a közvetlen tisztikart, mely egyetértő szellemmel történő meghányása-vetése az intézkedéseknek, az E. M. K. E. sikerei egyik további titka és előmozditója.

A 22 ülésben több száz kisebb-nagyobb fontosságu ügy tárgyaltatik le, számos olyan, mely igazgató-választmány elé soha sem került.

Az egészen discrét, de elvi fontosságu s többnyire igen nagy jelentőségü ügyek az idén is az igazgató választmány és direktorium elkerülésével, vagyis inkább az általa eszközölt áttétellel az elnöki szakosztály által intéztettek el, mely szakosztálynak jegyzőkönyvei, levél- és irattára az egyesület egyéb irományaitól elkülönözve zár alatt közvetlenül kezeltetnek.

Tartatott általa 7 ülés, gróf Bethlen Gábor közvetlen vezetése alatt s részt vettek e 12 tagu szakosztályból a tanácskozásokon: dr. Haller Károly alelnök, Gyarmathy Miklós Kolozsmegye alispánja, Horváth Gyula orsz. képviselő, Kovács Ferencz apátplébános, Szász Domokos ref. püspök mint vendég, és a titkár mint jegyző és előadó. Végzett ügyeiről nem számolunk, hanem hivatkozunk a bevezetésben tett kijelentésünkre.

Többi szakosztályaink közül a fiók-választmányok s különösen a női választmányok alakulása következtében, minthogy a munka ezek által vétetett át, egészen szünetelt a gyüjtő szakosztály müködése. Ellenben tartott:

1. Az irodalmi szakosztály gróf Kuun Géza, majd dr. Szász Béla elnöklete alatt két ülést, megállapitván az alakitandó népkönyvtárak- és olvasókörök által használható könyvek és olvasmányok részletes katalogusát, alapszabály-tervezeti mintáját, s a memorandumszerü felhivást, melyben e jelentős közmüveltségi intézmények létesitése érdekében kezdeményezünk.

(Folytatása következik.)

Rab-ünnepély Zajzonban.

A brassómegyei tanitótestület tegnap leleplezte Zajzoni Rab István emléktábláját Zajzonban, a csángó-költő születése házán.

Kegyeletes, szép, egyszerü ünnepély volt, de emlékezetes.

Az ünnepélylyel kapcsolatos volt a tanitótestület idei rendes közgyülése, melyről csak a jövő számban fogunk részletesen referálni.

A korán elhalt költő felett Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő tartott emlékbeszédet, mely szószerint következő:

»Fényes teremben nem neveltek,
Szegény anya szegény életre szült;
A jó idők elteltek,
Hol a világ ily szegényt becsült.«

Ki irta e megható kis költeményt? A magyar haza egykor honfiui fájdalommal telt szomoru egén hulló csillagként átrepült csángó-magyar költő, kinek porai már egy negyed század óta pihennek a brassói magyar ág. evang. felekezet sirkertjében, a hálás kortársak által diszes emlékkővel megjelölve s arra e sokat mondó verset vésetve:

»Nemzete s neve Rab vala,
De szabad lelke s dala.«

Szegény anya, szegény életre szülte volt. Hol? Ime itt ebben a szerény falusi házban, melyhez, mint a keleti bölcsek egykor a bethleni jászolhoz, ma mi is ide zarándokoltunk, hogy itt emlékének tisztelettel adózzunk.

Egy csillag mutatta meg nekünk is az ide vezető utat, — a hazaszeretet gyönyörüségesen ragyogó szép csillaga. E nélkül soha sem találtunk volna ide e szerény hajlékhoz. Ki mondotta volna meg, ha nem a tiszta hazaszeretet, hogy e házban ringott ezelőtt 55 évvel az az egyszerü bölcső, melyben egy szegény édes anya emlőjén táplálta, ápolta és nevelte a magyar nemzet egyik leendő jeles költőjét, a szomoru ötvenes évek végén s a hatvanas évek hajnalán országszerte oly népszerü, olyan általánosan kedvelt Zajzoni Rab Istvánt . . .

Porban termett volt itt is az arany, a drága kincs, nem anyagi, de szellemi; az a valódi igaz kincs, melyen az enyészet nem ül diadalmat.

Vajjon sejtették-e az a jószivü édes anya s az a nemeslelkü édesapa, hogy kit nevelnek ők ebben az egyszerü hajlékban a magyar nemzetnek? Vajjon gondoltak-e valaha arra, hogy 55 év mulva elzarándokol ide a hálás utókor, hogy hálát adjon Istennek azért a gyermekért, a ki itt látta volt meg az áldott napvilágot s megemlékezzék annak szegény, de nemes szivü szülőiről is? Vajjon álmadoztak-e valaha arról, hogy lesz még olyan nap is, midőn a nemzeti kegyelet nemcsak felkeresi ezt a szerény, falusi magyar házat, de még márvány emléktáblával is meg fogja jelölni azt, mint az ő gyermekök szülőházát? . . .

Pedig ime igy van a dolog, sőt még különben. Nemcsak emléktáblát helyez ma ide a hálás nemzedék, a Brassó vármegyei hazafias magyar tanitótestület által, de egyuttal a festő-müvészet isteni erejével a sirban már régen porrá vált költő földi részét is uj életre szólitja s elhelyezi annak hiven talált arczképét a zajzoni községi iskolába, hogy beteljék rajta is a szentirás jóslata:

„A sirok megnyilnak és visszaadják halottjaikat . . .“

Oh, ha megértenék, belátnák a csángó-magyar szülék, hogy milyen isteni munkát teljesitnek ők akkor, a mikor gyermekeiket iskoláztatják!

Ime, milyen áldott ma emlékezete a Zajzoni Rab István magyar költő szülőinek, kik nemcsak a falusi iskolába járatták pontosan gyermeköket, de miután ezt elvégezte, városi nagyobb iskolába, gymnáziumba is elküldötték, hogy az ő kegyes óhajtásuk szerint valaha lelkész lehessen belőle.

Az ifjuból azonban kitört a költői láng s igy költő és nem lelkész lett belőle

Hihető, hogy mint lelkész sem fogta volna szégyenleni szegény falusi földmivelő szülőit, ámbár nem egy példa van rá, hogy az uri ruhába került falusi fiu, szégyenli harisnyás apját; de mégis valóban isten áldása az, hogy ebből a falusi szegény gyermekből költő lett.

Mert lám, milyen tiszteletet gerjesztő jelenet az, midőn a fényes Bécs városában előkelő urak, urfiak társaságában sem feledkezik meg az ő szegény falusi szüleiről, sőt önmaga teszi előttök azt az őszinte vallomást, hogy őt nem nevelték fényes termekben, hanem szegény anya szülte őt szegény életre.

Hogyan ne jelölné meg a hálás utókor emléktáblával az ilyen nemes szivü fiunak szülőházát, a ki ilyen szép költeménynyel örökitette meg szülei iránt érzett szeretetét? Bizony megérdemelné, hogy templom emeltessék háza helyére, mint a bethleni jászol fölébe . . .

De ha nem áll hatalmukban templommá alakitani át e szerény hajlékot, megteszszük azt, a mi szerény erőnkből, lelkesedésünktől kitelhetik.

Márvány emléktáblával jelöljük meg a nemes szivü háládatos, a szüleit tisztelő gyermek szülőházát, hogy tanulják meg azok, kik mától fogva e ház előtt elmennek s e táblára feltekintenek, hogy itt született, itt élte le gyermekéveit a legháládatosabb gyermek, kit magyar édes anya valaha a Hétfaluban e világra hozott.

A zajzoni községi iskola pedig nemcsak a hálás fiának, de egyszersmind a legelső csángó-magyar költőnek arczképét fogja századokon át megőrizni.

Ime, egyszerre két nemzeti ereklyével lesz ma Zajzon községe gazdagabb, egy márvány emléktáblával és egy költő arczképével. S én azt hiszem, hogy mind a két ereklyére büszke lehet e község és az is fog lenni; mert az a gyermek, a ki itt született s az a költő, a kinek arczképét ma itt leleplezzük, olyan tiszteletet és jó hirnevet szerzett neki a világ előtt, a mire hazánk bármelyik nagy nevü városa is méltán büszke lehetne.

Nemes büszkeséggel mutagathatják mától fogva mindkét nemzeti ereklyét Zajzon község lakosai az itt üdülést, gyógyulást kereső idegeneknek. A zajzoni gyógyvizek a test megrongált egészségét adják vissza a szenvedőknek s ez magában is igen drága kincs; de ez az emléktábla jó utra fogja téríteni még a rossz és háládatlan szivü gyermeket is, midőn erre járva, megértetik itt vele, hogy ezt ide a szüleit tisztelő jó gyermek emlékére állitották. A költő arczképe pedig, magyarázat nélkül is ihletséggel árasztja el az ifju kebelét s lángra gyujtja kebelében a hazaszeretetet, a költészet, ez örökszép utáni törekedést. Szent meggyőződésem, hogy e háládatos gyermek emléktáblája s a költő arczképe Zajzon községére áldást hozandanak.

Nem a hideg márványban, nem a festett vászonban, hanem az azok által megörökitett égi erényben, a szülők tiszteletében és a haza szeretetében találom én ezt az áldásthozó csodás szert. A szülék tisztelete és a haza iránti önfeláldozó szeretet fenséges erényei vannak ezen nemzeti ereklyék által megdicsőitve, mint az Isten szeretete a mindenségben.

Az örökké ragyogó csillagokon kivül mi volna az irtóztató sötét égboltozaton az, a mi felköltené szivünkben az isten iránti szeretetet?

Azoknak örökszépségü ragyogása nevel szárnyakat képzeletünknek, hogy csendes tiszta éjjelen csillagról-csillagra szállva, de az utolsóhoz soha el nem érkezve, keressük az istent az örök szeretetet és mindenütt megtalálva, kicsinységünk s még is magas rendeltetésünk érzetében felmagasztalva, imára kulcsoljuk kezeinket . . .

(Vége következik.)

Helyi és vidéki hirek.

Személyi hirek. Szász Domokos erdélyi ev. ref. püspök kedden d. u. Bukarestből visszatérve, este tovább utazott Kolozsvárra.

Főispáni látogatás. Gróf Bethlen András főispán ur ő méltósága kedden d. u. meglátogatta a feketehalmi és földvári szolgabirói hivatalokat, hogy ott a törvényben előirt vizsgálatot megejtse. Ő méltósága Földvárról Hidvégre ment, a honnan a kedd esti vonattal elutazott Bethlenbe. Ő méltósága e hó folyamán még visszaérkezik Brassóba.

Lapunk szerkesztője a tegnap esti személyvonattal Budapestre utazott, hogy a brassói szijgyártók munkálatainak átvételénél jelen legyen s ott azok érdekeit képviselje. Hétfőn reggel ismét visszaérkezik Brassóba.

Az iparos tanulók beiratása az állami alsófoku ipariskolánál nagy részben már befejeztetett s holnap este a rendes tanitás is kezdetét veszi.

Az iparos ifjak egylete által vasárnap rendezendő műkedvelői előadásra ismételten felhivni kivánjuk közönségünk érdeklődését. Nemcsak azon szempont kell hogy vezérelje a nagy közönséget, miként egy élvezetes estében részesül, hanem hogy részvéte által egy humánus intézményt is pártfogol. S valóban, ha tekintjük, hogy ez egylet az önképzés és önmüvelődés mellett beteg tagjainak segélyezését czélozza, e kettős czél méltánylása előtt lehetetlen elzárkóznunk. Reméljük is azért, hogy ezen előadás olyan látogatottságnak fog örvendeni, mely a törekvő egyletet valóban megilleti. De másrészt a „Szerelem és örökség“ olyan kedves vigjáték, melyet még azok is megnézhetnek, kik azt esetleg már látták és látták színészektől előadva, mert műkedvelő ifjaink e tekintetben mit sem akarnak engedni amazoknak.

Rendőri hirek. Halálos verekedés. Még f. év augusztus 29-én verekedés támadt a Noában lakó ifj. Avram Radu s Morar Th. között, melynél az előbbi olyannyira bántalmaztatott, hogy f. hó 13-án ennek

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

következtében meghalt. A tettes beszállittatott a bírósághoz — Elveszett f. hó 11-én este a vasuti pályaudvaron egy ezüstbe foglalt, brilliantokkal ékitett aranygyürü; f. hó 12-én a király-uton egy aranyozott ezüst karperecz, végén gránátokkal ékitve, melyekből egy kő hiányzik. A találók sziveskedjenek ezen tárgyakat megfelelő jutalom fejében a városkapitányságnál átadni.

Kirándulás. A helybeli róm. kath. főelemi iskola fiu- s leánynövendékei tegnap d. u. a tantestülettel együtt kirándultak a Hontérus térre, élvezni a szabad természet gyönyöreit. Helyesen! A gyermekeknek szabad levegő kell!

Emléktábla leleplezés. A brassómegyei tanitótestület tegnap tartotta évi rendes közgyülését Zajzonban. Ugyanezen alkalommal lelepleztetett Zajzoni Rab István csángó-költőnek szülőházára elhelyezett emléktábla s az elemi iskolában elhelyezett arczkép is. Az ünnepélyt közebéd követte. A gyülésről tér szüke miatt részletesen csak jövő számunkban referálhatunk.

Az iparos-szövetkezet eszméjét az E. M. K. E. f. hó 12-iki ülésén magáévá tette, megbizva Benigni Sámuelt, az iparos-egylet elnökét, hogy alkalmas időben tanácskozmányt hivjon egybe az erdélyi részekből.

Nagy sikkasztásnak jöttek nyomára a honvédelmi miniszteriumban. A tettesek Tamicsics honvédőrnagy számtanácsos és Schmiedler százados, kik hat év óta üzik már bűnös mesterségöket Gromon államtitkár f. hó 13-án már ki is hallgatta Tomicsics őrnagyot, ki tettét bevallotta s azonnal letartóztattatott. Schmiedler százados Zágrábban van, hova a honvédelmi miniszterium azonnal sürgönyzött a zászlóaljparancsnokságnak Schmiedler elfogatása czéljából.

Déván nagyban készülnek már a király fogadására. Az előkészületek már be vannak fejezve, a város ünnepi fényben pompázik. A görög keleti papság Papiu esperes vezetése alatt Déván fog tisztelegni a király előtt.

Starcsevics pöre. Több napi tárgyalás után véget ért Zágrábban a Starcsevics pör. Starcsevics Dávidot a törvényszék hat évi sulyos bőrtönre, tudori rangjának elvesztésére ítélte az ügyvédség gyakorlásától is eltiltva őt. Irodavezetője, Starcsevics Iván, két évi sulyos börtönre ítéltetett.

Közgazdaság.

Állategészségügy az erdélyi részekben.

A kereskedelmi miniszteriumhoz beérkezett hivatalos jelentések szerint az erdélyi részekben következő ragályos betegségek fordulnak elő:

I. Himlő: Háromszékmegyében Köpecz és Miklósvár községekben. Kis-Küküllő megyében Küküllővár és Alsó-Kápolna községekben.

II. Lépfene: Szeben megyében Bongárd községben. Udvarhelymegyében Városfalva községben.

III. Rühkór: Besztercze-Naszódmegyében Földra községben. Maros-Tordamegyében Erdő, Csinád, Magyar-Bölkény és Vadad községekben.

Forgalmunk Oroszországgal 1886-ban.

A varsói főkonzul 1886. évi jelentését teszi közzé a kereskedelmi miniszterium. E szerint a galicziai határon át monarchiánkból főbb kiviteli czikkek Oroszországba 1886-ban mm.-ban: őrlemények 7,005; főzelék és gyümölcs 13,909; repcze és olajos magvak 21.673; széna és szalma 1,609; páiinka 1,590; bor 6,677; ásványviz, tűzifa 49,191; műfa 21,223; pamut 25,090; nyersvas 65,934; só 34,098; vegyi termékek 54,082; gyapju 4,668; papiros-massza 9,153.

Ezzel szemben főbb behozatali czikkek voltak monarchiánkba a galicziai és lengyel határon át: árpa 27,434; rozs 140,350; buza 35.204; főzelék és gyümölcs 80,966; kövek 12,095; ásványolajok 20,474.

Brassai piaczi árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1887. szeptember hó 13-án.

Román papirpénz à 20 frankos	8.66	vétel 8.68	eladás
» ezüstpénz à 20 »	8.60	» 8.65	»
Napoleond'or (aranypénz) . .	9.94	» 9.96	»
Török lira	11.27	» 11.29	»
Arany	5.87	» 5.89	»
Orosz papirrubel	111.—	»112.—	»

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Szterényi József.

HIRDETMÈNYEK.

Szám 1823—1887. tlkkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőhalmi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy *Zglimbea György és társa* végrehajtatónak *özvegy Zolya Lajosné és társa* végrehajtást szenvedők elleni *86 frt* tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kőhalmi kir. járásbiróság területén levő, a halmágyi határon fekvő, a halmágyi 398. számu tjkönyvben az A + 1—4, 6, 8—11, 13—17, 21, 23, 25—30, 34, 35, rendszámu és Zolya Éva szül. Bartos, Zolya József és Zolya Lina tulajdonául bejegyzett egész ingatlanra a végrehajtási törvény 156. §-a értelmében az árverést *817 frtban* ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi **október hó 27-ik** napján délelőtti 9 órakor a Halmágy község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 140. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kőhalom, 1887. aug. hó 4-én.

A kir. járásbiróság mint tlkkvi hatóság.

376) 1—1 Végh kir. jbiró.

Dr. Pawelka Ernő,

az összes orvosi tudományok tudora

ezennel tisztelettel tudatja a n. érd. közönséggel, hogy Tusnádról hazaérkezett.

Egyuttal tudatja azt is, hogy tekintettel a helyi közönségre, jövőre nézve lemondott a tusnádi fürdőorvosi állomásról s itthon töltendi az egész évet,

Kiadó lakások.

Egy emeleti lakás, áll 4 szoba, külön konyha és kamara, egy földszinti lakás 3 szoba, konyha, kamara, valamint az azokhoz tartozó melléképületekkel együtt f. évi szent-Mihály naptól kiadó Bolonya, kút-utcza 356. h. sz. alatt. Tudakozódni lehet ugyanott.

Egy nős felügyelő

kerestetik a „Brassói Magyar Polgári Kör“ helyiségeibe. A tisztogatásért egy szoba és konyhából álló szabad lakás jár. — Megkivántatik, hogy pályázó némi vendéglősi tehetséggel birjon.

Jelentkezhetni f. évi szeptember 18-áig Papp Ferencz urnál, mint egyleti elnöknél.

Eladó

szabad kézből *egy ház* (kőből s téglából), állva *egy utczai boltból s négy szobából s három konyhából* a hozzátartozó padlással, pinczével és kamarákkal. Bővebbet tudhatni Bolonya Gácsmajor 136. h. sz. alatt.

1—2 (366)

Értesitès.

Van szerencsém t. városi és vidéki vevőimet tisztelettel értesiteni, hogy

füszer-, festék- s anyagáru-üzletemet

ismét megnyitottam s kérem szives látogatásukat.

Részemről gyors, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás mellett mindenkor friss árukat igérek a legolcsóbb árak mellett.

Kiváló tisztelettel

Kirr Károly.

Böttcherzeile (almasor) 90. sz. alatt.

A „Fekete sashoz.“

Szám 1625.—1887. (375) 2—3

Árverési hirdetmény.

A fogarasi m. kir. ménes uradalom igazgatósága részéről ezennel közhirré tétetik, mikép az uradalom tulajdonát képező következő uri jogok és bértárgyaknak *1888. évi január hó 1-jétől — 1893. évi október hó 31-éig terjedő időre leendő bérbeadása iránt* **1887. évi október hó 10-én d. e. 9 órakor** alólirott igazgatóság hivatalos helyiségében irásbeli zárt ajánlatok utján felsőbb jóváhagyás fentartása mellett árverés fog tartatni.

Az árverés tárgyát képezendik:

1. A Bucsum község határán fekvő 3 hold 235 nsz.-öl rét.
2. Az alsó-ucsai korcsmajog, korcsma- és melléképületekkel együtt.
3. Az alsó-visti „ „ „ „
4. A besimbáki „ „ „ „
5. A skórei „ „ „ „
6. A dezsáni „
7. A lissai „ 1 korcsmával és melléképületeivel.
8. A kopácseli „
9. A sebesi „
10. A margineni „
11. A bucsumi „
12. A szunyogszéki „
13. Az ó-tohàni „ telekkel együtt.
14. Az Alsó-Szombatfalva községben gyakorl. vásárvám-szedési jog.
15. Az alsó-ucsai két lisztelő malom.

Bérleni kivánók 50 kros bélyeg és 10% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat, melynek boritékán az ajánlat tárgya, a bánatpénz mennyisége, ugy az ajánlattevő neve világosan kiteendő, az ajánlatban pedig határozottan megjelölendő a bérbe venni szándékolt italmérési jog vagy egyéb bértárgy, ugyszintén az ezért évenként fizetendő bérösszeg számmal és betüvel kiirandó, továbbá kiteendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Igy felszerelt ajánlatok legkésőbben f. évi október hó 10-én d. e. 9 óráig nyujthatók be alólirott igazgatóság pénztáránál.

Ajánlatok egy vagy több bértárgyra tehetők.

A földadót a ménesbirtok, minden egyéb adót, pótlékot vagy illetéket a bérlő hordozandja.

Oly ajánlattevők, kik ezen uradalomban bérlők még nem voltak, kötelesek vagyoni állapotukat hatósági bizonyitványnyal igazolni.

A bérlet további feltételei alólirott igazgatóságnál a hivalalos órák alatt betekinthetők.

Kelt Fogarason, 1887. évi szeptember hó 7-én.

A fogarasi m. kir. állad. ménesuradalom igazgatósága.

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala Ardelenească

Brassó, ALEXI könyvnyomdája.